

**Sakskart 2 med innstillinger og innspill fra andre
utvalg til møte i fylkesutvalget 28.11.2016**

Møtested   **Schweigaardsgt. 4, Galleriet**
Møterom   **Fylkestingssalen**
Møtedato   **28.11.2016**
Tid   **15:00**

Saksliste

Saksnr	Tittel
	Politiske saker
208/16	Årsbudsjett 2017 og ØP 2017-2020
209/16	Regionreform - intensjonsavtale om sammenslåing av Akershus, Østfold og Buskerud

208/16 Årsbudsjett 2017 og ØP 2017-2020

Fylkesrådmannens forslag

1. Ved utskrivning av fylkesskatten for 2017 legges til grunn den maksimale skattøren som vedtas av Stortinget i statsbudsjettet.
2. Driftsbudsjettet for økonomiplanperioden 2017-2020 vedtas slik det framgår av Hovedoversikt drift.
3. Investeringsbudsjettet for økonomiplanperioden 2017-2020 vedtas slik det framgår av Hovedoversikt investeringer, og med fordeling på prosjekter slik det framgår av vedlegg 1D Investeringer pr. prosjekt.
4. Det opptas lån til investeringsformål i budsjettet for 2017 på inntil 378 mill. kr. Gjennomsnittlig avdragstid settes til 30 år.

Innenfor rammen av vedtatt driftsbudsjett gis virksomhetene anledning til å inngå finansielle leieavtaler i inntil 4 år. Omfanget av disse rapporteres til fylkestinget i forbindelse med årsregnskapet.

5. Fylkeskommunens trekkrettighet i bank settes til 500 mill. kr i 2017.
6. Hovedmål og utviklingsområder for Akershus fylkeskommune i vedlegg 2 skal legges til grunn for driften i 2017.
7. Fylkesrådmannen fordeler de økonomiske rammene og inngår avtaler med fylkeskommunens virksomheter og Statens vegvesen Region øst basert på de mål og utviklingsområder som vedtas i økonomiplanen.
8. Styret i Ruter AS fastsetter kollektivtakstene i Akershus i henhold til sammenslåings- og aksjonæravtalen.

Fylkesrådmannen gis fullmakt til å inngå leveranseavtale med Ruter AS for 2017.

9. Driftsbudsjettet for revisjon, kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat (programkategori 1D) vedtas med en netto driftsutgift på kr 7 377 000 i 2017.
10. Driftsbudsjett for Akershus KollektivTerminaler FKF:

Akershus KollektivTerminaler FKF (AKT)	2017	2018	2019	2020
Driftsinntekter	-71 151	-72 573	-72 573	-72 573
<i>Herav tilskudd fra AFK</i>	-29 615	-29 615	-29 615	-29 615
Driftskostnader	72 819	74 275	74 275	74 275
Netto finansposter	-661	-500	-500	-500
Resultat	1 007	1 202	1 202	1 202
Bruk av tidligere avsetninger	-1 007	-1 202	-1 202	-1 202
Resultat etter bruk av avsetninger	0	0	0	0

Brutto investeringsrammer for Akershus KollektivTerminaler FKF:

Akershus KollektivTerminaler FKF (AKT)	2017	2018	2019	2020
Sum investeringer	37 875	40 375	2 500	0
Finansiering investeringsfond AKT	0	-375	0	0
Finansiering investeringstilskudd fra AFK	-37 875	-40 000	-2 500	0
- Ordinær investeringsramme	-32 000	-29 100	-2 500	0
- Belønningsmidler	-5 875	-10 900	0	0
Sum finansiering	-37 875	-40 375	-2 500	0

11. Driftsbudsjett for AFK eiendom FKF:

Drift AFK eiendom FKF	2017	2018	2019	2020
Utgifter forvaltning, drift og vedlikehold	179 638	179 638	179 638	179 638
Finansutgifter og kapitalbidrag	601 040	605 140	624 440	643 840
Sum utgifter	780 678	784 778	804 078	823 478
Sum inntekter	-780 678	-784 778	-804 078	-823 478
Resultat	0	0	0	0

Brutto investeringsrammer for AFK Eiendom FKF:

Investeringer AFK eiendom FKF	2017	2018	2019	2020
Igangværende prosjekter / rebevilgninger	6 400	0	0	0
Nye prosjekter	150 800	155 600	79 200	17 000
Prosjekt 10301 overføres til AFK eiendom i løpet av året	56 000	82 000	417 000	545 000
Sum investeringer	213 200	237 600	496 200	562 000
Nye lån	-170 600	-190 100	-397 000	-449 600
Egenkapital fra mva-refusjon	-42 600	-47 500	-99 200	-112 400
Sum finansiering	-213 200	-237 600	-496 200	-562 000

12. Det legges til grunn følgende normer for å sikre økonomisk handlefrihet:

- Netto driftsresultat skal være minimum 2,5 prosent av driftsinntekter for å sikre egenkapitalfinansiering av investeringer.
- Reservefond skal være minimum 4 prosent av driftsinntekter.
- Egenkapitalfinansieringen skal være minimum 25 prosent av fylkeskommunens brutto investeringer (ikke medtatt investeringer finansiert av Oslopakke 3 og mva-kompensasjon).

Hovedoversikt drift (tall i 1000 kr)		Økonomiplan			
		2017	2018	2019	2020
1 - Sentrale styringsorganer	Utg	384 925	375 064	376 983	375 064
	Innt	-45 294	-37 350	-37 350	-37 350
	Netto	339 631	337 714	339 633	337 714
2 - Utdanning og kompetanse	Utg	4 388 939	4 419 222	4 454 069	4 494 766
	Innt	-411 591	-411 591	-411 591	-411 591
	Netto	3 977 348	4 007 631	4 042 478	4 083 175
3 - Plan, næring og miljø	Utg	102 164	102 164	101 664	101 664
	Innt	-67 620	-67 620	-57 120	-57 120
	Netto	34 544	34 544	44 544	44 544
4 - Tannhelse	Utg	246 497	249 023	252 286	252 398
	Innt	-25 397	-25 397	-25 397	-25 397
	Netto	221 100	223 626	226 889	227 001
5 - Kultur, frivillighet og folkehelse	Utg	330 218	329 218	329 218	329 218
	Innt	-182 323	-181 323	-181 323	-181 323
	Netto	147 895	147 895	147 895	147 895
7 - Samferdsel og transport	Utg	2 136 553	2 116 652	2 154 968	2 126 144
	Innt	-647 264	-627 366	-665 683	-636 859
	Netto	1 489 289	1 489 286	1 489 285	1 489 285
8 - Sektoruavhengige utg/innt	Utg	141 662	129 987	129 987	129 987
	Innt	-558 102	-561 433	-570 511	-567 527
	Netto	-416 440	-431 446	-440 524	-437 540
9 - Frie inntekter/finans/avsetninger	Utg	356 183	341 400	377 500	405 400
	Innt	-6 149 550	-6 150 650	-6 227 700	-6 297 474
	Netto	-5 793 367	-5 809 250	-5 850 200	-5 892 074
Totalt for Akershus fylkeskommune	Utg	8 087 141	8 062 730	8 176 675	8 214 641
	Innt	-8 087 141	-8 062 730	-8 176 675	-8 214 641
	Netto	0	0	0	0

Hovedoversikt investeringer	Økonomiplan				Total- sum
	2017	2018	2019	2020	
Sentrale styringsorganer	13 200	11 100	8 500	8 500	41 300
Utdanning og kompetanse	316 800	217 700	499 000	578 000	1 611 500
Tannhelse	17 500	57 400	31 100	7 500	113 500
Samferdsel og transport	185 700	516 700	444 000	279 000	1 425 400
Akershus interkommunale pensjonskasse (AIPK)	5 500	6 000	6 500	7 100	25 100
Sum nye bevilgninger	538 700	808 900	989 100	880 100	3 216 800
Utdanning og kompetanse	118 579	0	0	0	118 579
Tannhelse	9 650	0	0	0	9 650
Samferdsel og transport	138 606	0	0	0	138 606
Sum rebudsjetteringer	266 835	0	0	0	266 835
Sum investeringer	805 535	808 900	989 100	880 100	3 483 635
Sum nye bevilgninger Oslopakke 3	291 200	387 400	446 600	531 100	1 656 300
Sum rebudsjetteringer Oslopakke 3	330 258				330 258
Sum investeringer Oslopakke 3	621 458	387 400	446 600	531 100	1 986 558
Sum belønningsmidler ^{*)}	45 000	40 000	45 000	50 000	180 000
Sum øvrige midler	45 000	40 000	45 000	50 000	180 000
Sum investeringer inkl. Oslopakke 3 og øvrige midler	1 471 993	1 236 300	1 480 700	1 461 200	5 650 193
Lån	-378 000	-287 500	-536 700	-434 700	-1 636 900
Overført fra driftsbudsjettet	-232 680	-218 300	-239 400	-249 400	-939 780
Mva-kompensasjon	-194 855	-183 100	-213 000	-196 000	-786 955
Bruk av infrastrukturfond samferdsel	0	-120 000	0	0	-120 000
Sum egenkapital	-427 535	-521 400	-452 400	-445 400	-1 846 735
Sum finansiering ekskl. Oslopakke 3 og øvrige midler	-805 535	-808 900	-989 100	-880 100	-3 483 635
Sum nye bevilgninger Oslopakke 3 - inntekter	-291 200	-387 400	-446 600	-531 100	-1 656 300
Sum rebudsjetteringer Oslopakke 3 - inntekter	-330 258	0	0	0	-330 258
Sum belønningsmidler - inntekter ^{*)}	-45 000	-40 000	-45 000	-50 000	-180 000
Sum finansiering inkl. Oslopakke 3 og øvrige midler	-1 471 993	-1 236 300	-1 480 700	-1 461 200	-5 650 193

*) Noen av prosjektene forutsetter finansiering gjennom statlige belønningsmidler som inngår i framtidig bymiljøavtale mellom Oslo kommune, Akershus fylkeskommune og staten.

Tilleggspunkter som fremkommer i tillegg til sak under

13. Driftsbudsjett i 2017 for oppreisningsordningen for barnevernsbarn økes med 5,7 mill. kr. Økningen finansieres ved bruk av reservefond.

14. Driftsbudsjett i 2017 for transport for personer med nedsatt funksjonsevne (TT-transport) økes med 5 mill. kr. Økningen finansieres ved bruk av reservefond.

Dato: 17.11.2016
Arkivref: 2016/953-6

Saksnr	Utvalg	Møtedato
---------------	---------------	-----------------

Årsbudsjett 2017 og ØP 2017-2020 - tillegg til sak

Forslag til vedtak:

13. Driftsbudsjett i 2017 for oppreisningsordningen for barnevernsbarn økes med 5,7 mill. kr. Økningen finansieres ved bruk av reservefond.

14. Driftsbudsjett i 2017 for transport for personer med nedsatt funksjonsevne (TT-transport) økes med 5 mill. kr. Økningen finansieres ved bruk av reservefond.

Oppreisningsordning for tidligere barnevernsbarn

I fylkesrådmannens forslag til Årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 (side 88) står det bl.a. dette om oppreisningsordningen for tidligere barnevernsbarn:

«Pr. 1. oktober 2016 var 133 av i alt 165 søknader ferdigbehandlet. Oppreisningsutvalget har i alt innvilget 26,6 mill. kr til oppreisning. 9,8 mill. kr av dette refunderes fra samarbeidende kommuner.

I alt er det avsatt 26,5 mill. kr til oppreisningsordningen. Ordningen er finansiert fra fond. Søknadstallene hittil indikerer at det gjenstående beløpet er tilstrekkelig.

Det er i ØP forutsatt at alle søknader er behandlet og administrasjonen avvirket i løpet av første halvår 2017. Utgiftene til administrasjon av ordningen på 1,4 mill. kr i 2017 er også fondsfinansiert.»

Søknadsfristen for oppreisningsordningen utløp 1. november 2016. Det kom inn svært mange søknader helt på slutten av søknadsperioden. De siste to ukene kom det inn 60 søknader. Det var ventet en økning i søknadsmengden inn mot fristen, men ikke i dette omfanget. Dette innebærer at de 26,5 mill. kr som er avsatt til ordningen neppe vil være tilstrekkelig. Det innebærer også at det blir behov for mer administrative ressurser til søknadsbehandlingen.

Pr 17. november 2016 foreligger det i alt 83 ubehandlede søknader. Dersom gjennomsnittlig innvilget beløp for disse blir som for de 139 søknadene som hittil er behandlet, vil det være behov for om lag 3 mill. kr i tillegg til det som allerede er bevilget. Det understrekes at utgiftsanslaget er særdeles usikkert.

Ifølge oppreisningsordningens vedtekter skal saksbehandlingstiden normalt ikke overskride 6 måneder. Dette er ikke mulig med søknadsmengden som nå foreligger, men det bør være et mål at alle søknadene skal være behandlet i løpet av ett år, dvs. innen november 2017. Dette forutsetter at sekretariatet fortsetter arbeidet ut 2017, og styrkes med en hel stilling i et år og en deltidsstilling i et halvt år. Ekstraavgiftene til økte saksbehandlingsskapasitet anslås til 2,7 mill. kr.

Totalt sett anslås økte utgifter på 5,7 mill. kr til erstatningsutbetalinger og administrasjonsutgifter knyttet til oppreisningsordningen for barnevernsbarn.

Finansiering

Ettersom ekstrabevilgningen på 5,7 mill. kr gjelder en tidsavgrenset og midlertidig periode, foreslår fylkesrådmannen at midlene finansieres ved bruk av reservefond. I fylkesrådmannens forslag til Årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 er budsjettet med at reservefondet er på 368,7 mill. kr.

Ny forskrift for transporttjeneste for funksjonshemmede i Akershus

Fylkestinget vedtok den 24.10.16 i sak 94/16 «Ny forskrift for transporttjeneste for funksjonshemmede i Akershus»:

Fylkestinget vedtar vedlagt forskrift, med følgende endringer:

- a) Størrelsen på beløpssetningen gis uavhengig av type funksjonshemming*
- b) Redusert reiserett utgjør halvparten av ordinær reiserett*
- c) Nedre aldersgrense for å godkjennes som TT-bruker er 10 år*
- d) Prioriterte brukere beholder vedtaket t.o.m. 30/6-17 med antatt kostnad kr. 5. mill. Kostnaden bevilges som ekstra bevilgning om lag kr. 5. mill. for et halvt år og legges inn i 2017-budsjettet.*
- e) Når ny nasjonal forskrift for TT-transport er klar, vil Akershus fylkeskommune søke å harmonisere vårt regelverk med dette.*

Vedtaks punkt d) innebærer en økt utgift på 5 mill. kr i 2017 som ikke er innarbeidet i fylkesrådmannens forslag til årsbudsjett 2017. Årsaken til dette er at fylkestingets vedtak ble fattet etter at fylkesrådmannens forslag til årsbudsjett var lagt fram.

Finansiering

Ettersom ekstrabevilgningen på 5 mill. kr gjelder en tidsavgrenset og midlertidig periode, foreslår fylkesrådmannen at midlene finansieres ved bruk av reservefond. I fylkesrådmannens forslag til Årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 er budsjettet med at reservefondet er på 368,7 mill. kr.

Oslo, 24.11.2016

Tron Bamrud
fylkesrådmann

Saksbehandlere: Hans Børte og Grethe Hjelle

Innspill fra administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget tar årsbudsjett 2017 og økonomiplan for 2017-20 til orientering med følgende innspill fra organisasjonene:

Innspill fra Akademikerne:

Andelen utdanning og kompetanse har av totalt driftsbudsjett har blitt mindre på bekostning av samferdsel og transport. Forklaringen kan være at den totale «kaken» har blitt større – men hvis målsettingen om at skolene i Akershus fylkeskommune skal bli best i Norden, må bevilgningene til utdanning og kompetanse øke.

Fylkesrådmannen skriver på s.45 i økonomiplanen:» På grunn av tidligere års innsparinger er fylkesrådmannen usikker på om disse ytterligere innsparingene på 15 mill. kr vil kunne gjennomføres uten at det vil gå på bekostning av kvalitet og fullført og bestått.» Hvis målet om å bli Nordens beste skole skal opprettholdes, må politikerne diskutere hvor grensen går for nedskjæringer for å nå målet om Nordens beste skole.

Tilliten mellom ledere og arbeidstakere bør styrkes. Tiltak som kan medføre økt tillit kan være at mål og arbeidsoppgaver som ledere av virksomhetene blir pålagt begrenses. Antall ledere på virksomhetene bør også begrenses. Mer av ledelsesressurser må brukes til å styrke den faglige kompetansen. Evaluering av «Mer tid til det som gjelder» bør gjennomføres. Tilbakemeldinger fra arbeidsplassutvalgte viser at antall avdelingsledere på skolene må begrenses og at det faglige i større grad må prioriteres. Da Stortinget behandlet Meld.St. 28, ble det uttalt at tillit i skoleverket er vesentlig for elevenes læring. Akershus fylkeskommune kan være ledende ved tidlig å følge opp signalene fra Stortinget.

Fremtidens skolestruktur må sees i sammenheng med en eventuell regionreform. Sammenslåing av Asker- Hurum- og Røyken-kommuner bør få konsekvenser for utbygging av Asker vgs og Bleiker vgs. Norsk lektorlag mener utvidelse av Asker kommune må medføre at Asker vgs og Bleiker vgs ikke slås sammen til én skole.

Budsjettet til forsøks- og utviklingsarbeid og kompetanseheving får en realnedgang på 2,7 mill. kr sammenlignet med 2016. Faglig etterutdanning av lektorer bør prioriteres. Etterutdanningen kan være korte faglige kurs.

Fylkesrådmannen har foreslått å redusere bevilgningen til saksbehandlingen av overtallige med 0,7 mill. kroner. Antall elevplasser vil ha en svak nedgang fram til 2019. Fra og med skoleåret 2019/2020 vil antall elevplasser øke. Det vil være uheldig hvis antall overtallige vil øke de kommende to år og at fylkeskommunen mister arbeidstakere med kompetanse som det sannsynligvis vil være behov for fra og med skoleåret 2019/2020.

For å få ned sykefraværet, slik det kommer fram i planen for IA-arbeidet, må tiltakene som ble etablert i «Prosjekt nærvær» videreføres.

Når nye skolebygg skal prosjekteres og etableres – er det nødvendig at tillitsvalgte og verneombud blir tatt med i prosessene.

Sykkelparkering i Galleriet må utvides og utbedres.

Innspill fra Fagforbundet:

1. Akershus står overfor betydelige investeringer i årene som kommer. Fagforbundet er derfor glad for at fylkesrådmannen har økt fokus på å sikre egenkapitalfinansiering. OPS er en fordyrende finansieringsform som fylkeskommunen i det lengste bør unngå.
2. Fylkesrådmannens forslag om å øke elevtallet i klasser kan gå på bekostning av fullført og bestått i utfordrende utdanningsløp. For enkelte yrkesfag kan økningen bli problematisk. Det hviler et stort ansvar på lærerne. Det kan bli mentalt utfordrende dersom størrelsen i gruppene øker.
3. Fylkestinget har fattet vedtak om å tilby sunn og rimelig mat i kantinene. Dette er bra. I tillegg skal Akershus fylkeskommune sørge for at økologisk mat øker til minst 10% i 2016 og 25% innen utgangen av 2017.

De fylkeskommunale kantinene skal levere et regnskap som går i null, iberegnet varer og lønn til ansatte. Det er vanskelig å oppnå dette i dag, og det viser seg å bli utfordrende når man skal følge opp fylkestingets vedtak om å tilby økologisk mat, noe som fordyrer driften. For å dekke utgiftene bør Akershus fylkeskommune yte driftstilskudd til de fylkeskommunale kantinene.

4. Fagforbundet minner om at de kantineansatte er en viktig miljøfaktor. De er en del av kollegiet på skolen, ser den enkelte elev og føler ansvar for det totale skolemiljøet i samarbeid med elevråd og helsesøster.

Innspill fra Delta:

Som det fremkommer av ØP er det lagt opp til innsparing innen de fleste ansvarsområdene og alle må ta sin del av dette. Delta er bekymret for at dette skal gå ut over tjenestetilbudet både når det gjelder utdanning og tannhelse og at dårligere økonomi vil gå ut over et faglig forsvarlig tilbud.

Disse innspillene kommer i tillegg til det som ble sendt 1. juni 2016.

Utdanning og kompetanse

Fremtidig behov for helsefagarbeidere vil bli veldig stort og det er derfor nødvendig at vi har tilstrekkelig utdanningskapasitet på dette området. Det er foreslått å øke antall elever i klassen fra 15 til 18 elever. Det er viktig at denne økningen ikke vil svekke tilbudet de får.

Yrkesfagløftet er et satsningsområde og ØP beskriver at det er utfordringer både med å rekruttere til yrkesfagene og at elevene søker og får læreplass.

Leser i ØP side 48 at det høsten 2016 startet en kommunal læreplassdugnad i Akershus, der man skal skaffe læreplasser innenfor ulike tjenesteområder i kommunene. Delta mener at man også burde jobbe for å skaffe læreplasser i egen fylkeskommune.

Delta er opptatt av at helsesøstre og miljøarbeidere er viktige ressurser for skolen og vi mener det er viktig at det fortsatt satses på disse selv om det blir trangere tider. De har en veldig viktig funksjon for å hjelpe elever som sliter og har det vanskelig.

Tannhelse

Delta er glad for å lese at budsjetttrammene for tannhelsetjenesten videreføres på dagens nivå. Sammenlignet med andre fylkeskommuner driver vi effektivt i henhold til KOSTRA-tall. Vi

er glad for å lese at de satses på spesifikke forebyggende prosjekter og at det også planlegges samarbeidsprosjekt mellom tannhelsetjenesten og idretts- og friluftslivsseksjonen.

Delta er opptatt av etter- og videreutdanning for tannpleierne og vi ser nå av statsbudsjettet for 2017 at det er satt av midler til dette.

I 2015 ble det i statsbudsjettet gitt tilskudd til etablering av et videreutdanningstilbud for tannpleiere; Videreutdanning i tannpleie og helsefremmende arbeid organisert ved Høgskolen i Sørøst-Norge (kap.770 Tannhelsetjenester s. 199).

Det er nå foreslått i statsbudsjettet å øke bevilgningen med 1.mill. kroner som tilskudd til lønnsutgifter og reise-/oppholdsutgifter for tannpleiere ansatt i fylkeskommunen.

Dette er viktig for tannpleierne å få denne muligheten til å styrke sin kompetanse innen dette området. Vi lurer på hvordan disse pengene skal fordeles på fylkene og hvordan de skal komme til anvendelse for tannpleierne i Akershus.

Fellesområder og sentrale styringsorganer

Det er viktig å arbeide for å få ned sykefraværet. Nærværprosjektet ga gode resultat, det er derfor viktig å videreføre dette arbeidet til andre virksomheter som sliter med høyt sykefravær.

Innspill fra Utdanningsforbundet:

Fylkesrådmannens forslag til økonomiplan for 2017-2020 og årsbudsjett for 2017 inneholder mange forslag til innsparinger. Tjenesteområdet utdanning og kompetanse skal også ta sin del av kaka. Det er lagt opp til en innsparing på 40 millioner over to år. Vi forstår de økonomiske realitetene, men savner de pedagogiske vurderingene. Vi ser at det på alle nivåer oftere og oftere er økonomien som styrer, ikke pedagogikken eller profesjonens vurderinger. I tillegg til de innspillene vi kommer med her, viser vi til våre innspill til Administrasjonsutvalget den 01.06.2016 om inntektsrammer og strategier for ØP 2017-20 og til årsrapporten for 2015, behandlet i Administrasjonsutvalget den 27.4.

Allerede er det i opplæringstilbudet for skoleåret 2017-18 foreslått å øke elevtallet på Helse og oppvekst fra 15 til 18 elever pr. klasse. I drøftingsreferatet fra denne saken kan vi se at det er utelukkende økonomiske vurderinger som er gjort, ingen pedagogiske. Fylkesrådmannen skriver i forslag til økonomiplan og årsbudsjett at han skal se nærmere på organiseringen av undervisningen også i de andre yrkesfaglige utdanningsprogrammene, siden Akershus har litt færre elever pr. lærerårsverk enn fylker vi sammenligner oss med på noen av disse. Det er også variasjoner mellom skolene. Vi håper de vurderingene som skal gjøres i framtiden i mye større grad tar pedagogiske hensyn enn det man har gjort når det gjelder Helse og oppvekst. Dette må innebære involvering av lærerne i arbeidet. Gruppestørrelse handler først og fremst om pedagogikk og elevenes læring.

I rådmannens forslag foreslås det å redusere fylkeskommunens driftsbudsjett innenfor tjenesteområdet utdanning og kompetanse med 25 millioner kroner for 2017. Rådmannen skriver at budsjettkuttet ikke i vesentlig grad går ut over kvaliteten i opplæringen. Videre skriver rådmannen at det fra 2018 er lagt inn en ytterligere innsparing på 15 millioner kroner, og at «på grunn av tidligere års innsparinger er fylkesrådmannen usikker på om disse ytterligere innsparingene på 15 millioner kroner vil kunne gjennomføres uten at det vil gå på bekostning av kvalitet og fullført og bestått.» Altså mener fylkesrådmannen at smertegrensen for kvaliteten på undervisningen i våre videregående skoler ligger et sted mellom 25 og 40

millioner kroner i innsparing. Vi lurer på hva som ligger bak denne vurderingen. Utdanningsforbundet mener smertegrensen allerede er nådd.

I rådmannens forslag nevnes Yrkesfagløftet. Her inngår flere tiltak som er rettet mot elevene, som hospiteringsordningen, utprøving av fleksible opplæringsløp, VG3 i skole osv. Dette er gode tiltak som vi støtter. Det vi savner i denne forbindelse er fokus på yrkesfaglærerne. Regjeringen har utarbeidet en satsing de kaller yrkesfaglærerløftet, som blant annet skal bidra til at også yrkesfaglærerne har gode muligheter for kompetanseutvikling. Vi kan ikke se at noe fra denne satsingen er nevnt i rådmannens forslag, noe vi savner.

Det er elever i Akershus fylkeskommune som har opptil 20% av undervisningen sin i enkelte fag i grupper på nesten 50 elever. Denne organiseringen velges på grunn av økonomiske hensyn, på tvers av lærernes pedagogiske vurderinger. Skoler sliter med å skifte ut eller vedlikeholde utstyret på noen yrkesfaglige studieretninger. Vi vet at dette har ført til, og antakelig vil føre til, farlige situasjoner og ulykker. Dette er eksempler som viser at rektorene våre er presset, og må gjøre vanskelige prioriteringer. Økonomi styrer mer enn pedagogikk, og i ekstreme tilfeller kan dette gå utover sikkerheten.

Kvaliteten på undervisningen i de videregående skolene våre er veldig god. Det sørger gode ledere og lærere for. Andelen som fullfører og består videregående opplæring øker stadig. Bak denne utviklingen ligger det systematisk satsing på flere skoler som tidligere har hatt for mye frafall og stryk. Vi er redde for at budsjettkuttene rammer disse skolene spesielt hardt, og at de gode tiltakene ikke lenger kan gjennomføres. Utdanningsforbundet er bekymret for det økende gapet mellom ansvaret lærerne og lederne har, og mulighetene deres for å gjøre en god jobb. Strammere budsjetter betyr tøffere prioriteringer og tøffere hverdager for arbeidstakerne. Det er de som bærer byrden når budsjettene kuttes.

Innspill fra rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Utvalgets behandling:

Representanten Ann-Karin Pettersen foreslo å støtte eldrerådets forslag, men at ordet «gåstol» rettes til «rullator»:

Forslaget under referer til punkt 8 i fylkesrådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet anmoder fylkestinget om å ivareta eldre og bevegelseshemmede om bord på offentlige transportmidler. I forbindelse med svekkelsen av transporttjenester for funksjonshemmede i Akershus vil flere eldre og funksjonshemmede bli henvist til offentlige kommunikasjonsmidler. Mange av disse vil reise med hjelpemidler som rullestoler og *rullatorer*, og flere av disse brukerne vil få bruk for hjelp av betjeningen.

Redusert selvhjelpenhet vil stille større krav til betjeningen om bord på transportmidlene.

Dette kan bli særskilt aktuelt i forbindelse med omstigning mellom transportmidler.

Eldrerådet anmoder fylkestinget om å henstille til Ruter om å få på plass et universelt tilpasset og brukervennlig billettsystem.

Rådet fremmet følgende forslag i fellesskap:

1. Fylkestinget anmoder Akershus kollektivterminaler om å tilrettelegge kollektivterminalene og holdeplassene slik at reisende med nedsatt funksjonsevne kan benytte disse på lik linje med øvrige reisende.

2. Fylkestinget anmoder Akershus fylkeskommune/Ruter om å ansette veiledere som hjelper mennesker som av ulike årsaker ikke kan, eller kjenner seg usikker på å benytte offentlig transport, etter modell fra Gøteborg – prosjektet KOLLA (kollektivtrafikk for alle).

Votering:

- Leder Finn Terje Tønnessen (FRP) foreslo at rådet tar fylkesrådmannens forslag til orientering og fikk rådets tilslutning til dette.
- Rådet støtter eldrerådets forslag til punkt 8, men ordet gåstol rettes til rullator.
- Fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådets innspill:

Fylkesrådmannens forslag tas til orientering.

Rådet fremmer følgende forslag:

1. *Fylkestinget anmoder Akershus kollektivterminaler om å tilrettelegge kollektivterminalene og holdeplassene slik at reisende med nedsatt funksjonsevne kan benytte disse på lik linje med øvrige reisende.*
2. *Fylkestinget anmoder Akershus fylkeskommune/Ruter om å ansette veiledere som hjelper mennesker som av ulike årsaker ikke kan, eller kjenner seg usikker på å benytte offentlig transport, etter modell fra Gøteborg – prosjektet KOLLA (kollektivtrafikk for alle).*

Rådet støtter eldrerådets innspill, men med ordet «gåstol» rettet til «rullator»:

Forslaget under referer til punkt 8 i fylkesrådmannens forslag til vedtak:

Eldrerådet anmoder fylkestinget om å ivareta eldre og bevegelseshemmede om bord på offentlige transportmidler. I forbindelse med svekkelsen av transporttjenester for funksjonshemmede i Akershus vil flere eldre og funksjonshemmede bli henvist til offentlige kommunikasjonsmidler. Mange av disse vil reise med hjelpemidler som rullestoler og rullatorer, og flere av disse brukerne vil få bruk for hjelp av betjeningen.

Redusert selvhjulpenhet vil stille større krav til betjeningen om bord på transportmidlene. Dette kan bli særskilt aktuelt i forbindelse med omstigning mellom transportmidler.

Innspill fra eldrerådet

Utvalgets behandling:

Representanten Kari Aalerud (Ap) fremmet følgende forslag som eldrerådet sluttet seg til:

- Eldrerådet anmoder fylkestinget om å ivareta eldre og bevegelseshemmede om bord på offentlige transportmidler. I forbindelse med svekkelsen av transporttjenester for funksjonshemmede i Akershus vil flere eldre og funksjonshemmede bli henvist til offentlige kommunikasjonsmidler. Mange av disse vil reise med hjelpemidler som rullestoler og gåstoler, og flere av disse brukerne vil få bruk for hjelp av betjeningen. Redusert selvhjulpenhet vil stille større krav til betjeningen om bord på transportmidlene. Dette kan bli særlig aktuelt i forbindelse med omstigning mellom transportmidler.

- Eldrerådet anmoder fylkestinget om å henstille til Ruter AS om å få på plass et universelt tilpasset og brukervennlig billettsystem.
- Eldrerådet anmoder fylkestinget om å utarbeide retningslinjer rundt tilskuddene til den kulturelle spaserstokken. Tilskuddene må øke i takt med prisstigningen, og det må tas hensyn til befolkningsveksten. Siden tilskuddene nå er innlemmet i kommunenes rammetilskudd, mener eldrerådet det er viktig med et regelverk som ivaretar den opprinnelige hensikten med tilskuddet.

Eldrerådets innspill:

Eldrerådet tar budsjett 2017/økonomiplan 2017-20 til orientering med følgende uttalelse:

- Eldrerådet anmoder fylkestinget om å ivareta eldre og bevegelseshemmede om bord på offentlige transportmidler. I forbindelse med svekkelsen av transporttjenester for funksjonshemmede i Akershus vil flere eldre og funksjonshemmede bli henvist til offentlige kommunikasjonsmidler. Mange av disse vil reise med hjelpemidler som rullestoler og gåstoler, og flere av disse brukerne vil få bruk for hjelp av betjeningen. Redusert selvhjulpenhet vil stille større krav til betjeningen om bord på transportmidlene. Dette kan bli særlig aktuelt i forbindelse med omstigning mellom transportmidler.
- Eldrerådet anmoder fylkestinget om å henstille til Ruter AS om å få på plass et universelt tilpasset og brukervennlig billettsystem.
- Eldrerådet anmoder fylkestinget om å utarbeide retningslinjer rundt tilskuddene til den kulturelle spaserstokken. Tilskuddene må øke i takt med prisstigningen, og det må tas hensyn til befolkningsveksten. Siden tilskuddene nå er innlemmet i kommunenes rammetilskudd, mener eldrerådet det er viktig med et regelverk som ivaretar den opprinnelige hensikten med tilskuddet.

Innspill fra yrkesopplæringsnemnda

Yrkesopplæringsnemnda tar årsbudsjett 2017 og ØP 2017-2020 til orientering.

Innspill fra hovedarbeidsmiljøutvalget

Fylkesrådmannens forslag til vedtak:

Hovedarbeidsmiljøutvalget tar de arbeidsmiljømessige sidene ved økonomiplanen til orientering.

Utvalgets behandling:

Kommentarer til det fremlagte forslaget til ØP 2017-2020 fra arbeidstakersiden i HAMU:

Akademikerne

- I forbindelse med ny skolestruktur og bygging av nye skolebygg er det viktig at ansatte og tillitsvalgte involveres.
- Viktig å ha fortsatt fokus på IA-arbeidet. Mange tiltak i «prosjekt nærvær» ga gode resultater og det er derfor et ønske at prosjektet videreføres.

- Elevtallet synker noe de neste årene før det igjen stiger. Ønskelig at budsjettet til overtallighet styrkes i stedet for reduseres, slik at man kan bruke ressurser på å beholde kompetansen i Akershus fylkeskommune inntil elevtallet stiger igjen.
- Det er en bekymring at de foreslåtte innsparingene vil gå utover tjenestetilbudet og arbeidsmiljøet til de ansatte.
- Viktig for miljøet at man prioriterer sykkelparkering.

Delta

- En evt. sammenslåing av fylkeskommuner til en større region vil kreve mer tidsressurs til de tillitsvalgte. Det er ikke foreslått en økning av budsjettet til tillitsvalgtordningen.
- Kompetanseheving i forbindelse med «prosjekt digitalisering». Her er det viktig å skolere alle ansatte, ikke bare ledere.

Utdanningsforbundet

- Det er viktig at det i forbindelse med reduksjon i budsjettet til skolene foretas en risikovurdering av hvordan dette vil påvirke tilbudet og at arbeidsmiljøutvalgene involveres i arbeidet.
- Ved bygging av nye skoler er det viktig med tidlig involvering for å sikre at krav til areal pr. lærerarbeidsplass sikres.

Fagforbundet

- Skolehelsetjenesten er et lavterskeltilbud for elever som er et viktig tiltak for å styrke unges psykiske og fysiske helse. Viktig å bruke elevassistenter på riktig område.

Fylkeshovedverneombudet

- Viktig at det praktiseres medvirkning ved at vernetjenesten og tillitsvalgte sikres involvering i nye byggeprosjekter.

Utvalgets vedtak:

Hovedarbeidsmiljøutvalget tar de arbeidsmiljømessige sidene ved økonomiplanen til orientering.

209/16 Regionreform - intensjonsavtale om sammenslåing av Akershus, Østfold og Buskerud

Fylkesrådmannens forslag

1. Fylkestinget i Akershus godkjenner den framforhandlede avtalen mellom Akershus, Østfold og Buskerud som grunnlag for den videre prosessen med å etablere region Viken.
2. Fylkestinget viser til avtalens formuleringer om at det legges til grunn at Oslo blir en del av en felles region Viken. Fylkestinget anmoder Stortinget om å vurdere dette ved behandlingen av sak om nye regioner våren 2017.
3. Dersom Stortinget vedtar en ny region der Oslo og Akershus ikke er en del av en felles region, vil fylkestinget understreke behovet for et fortsatt nært samarbeid med Oslo. Fylkestinget legger til grunn at en ny region der Akershus inngår må sikre en helhetlig og felles tilnærming til Oslo ved at dagens Akershus ikke deles.
4. Fylkestinget i Akershus vedtar reglementet for fellesnemnda.

Innspill fra administrasjonsutvalget

Utvalgets behandling:

Representanten Ine-Lill Gabrielsen (Utdanningsforbundet) fremmet følgende tilleggs- og endringsforslag på vegne av Utdanningsforbundet, Fagforbundet, Delta og Akademikerne:

Antall berørte arbeidsplasser i de tre sentraladministrasjonene i fylkeskommunene skal være forholdsmessig ut i fra befolkningsgrunnlaget i de ulike fylkene.

For å forebygge kompetanseflukt skal kompetente fagmiljøer holdes samlet og det må tas utgangspunkt i oppgavene som skal løses, oppgavens art, kompleksitet og omfang når ny organisasjon skal bygges.

For å sikre en opprettholdelse av god kvalitet på utdanningsfeltet, er det avgjørende viktig for å opprettholde nasjonalt god kvalitet på utdanningsfeltet at kapasitet og ledelse på videregående opplæring styrkes og utvikles i tråd med veksten på virksomhetsområdet.

Viken vil jobbe for at Tannhelse beholdes i regionen.

Akershus fylkeskommune, Buskerud fylkeskommune og Østfold fylkeskommune representeres i råd og utvalg forholdsmessig ut i fra innbyggertall.

Fordelingen av antall representanter i fellesnemnda må ta hensyn til befolkningsgrunnlaget slik det fremgår av inndelingsloven §26

Samarbeidet til tillitsvalgte og vernetjenesten skal styrkes. Det innebærer bl.a at i saker som legges frem for politisk behandling skal referat fra drøftingsmøtene legges ved saken.

Politikere og ansatte i Viken skal sikres gode arbeidsvilkår.

For innspill til regelverk for fellesnemnda, se drøftingsreferat fra 16.11.2016

(Organisasjonene viser for øvrig til drøftingsreferat fra 16.11.2016, brev fra organisasjonene og vernetjenesten 27.10.2016, brev fra organisasjonene 9.11.2016 og presentasjon fra organisasjonene til forhandlingsutvalget i de tre fylkene 3. november)

Møteleder Lars Salvesen (KrF) foreslo at administrasjonsutvalget tok saken til orientering og at forslagene fra organisasjonene fulgte behandlingens av saken videre.

Votering:

Salvesens forslag ble enstemmig vedtatt.

Administrasjonsutvalgets innspill:

Administrasjonsutvalget tar saken til orientering.

Organisasjonenes tilleggs- og endringsforslag følger saken:

Endring: Antall berørte arbeidsplasser i de tre sentraladministrasjonene i fylkeskommunene skal være forholdsmessig ut i fra befolkningsgrunnlaget i de ulike fylkene.

Tillegg: For å forebygge kompetanseflukt skal kompetente fagmiljøer holdes samlet og det må tas utgangspunkt i oppgavene som skal løses, oppgavens art, kompleksitet og omfang når ny organisasjon skal bygges.

Tillegg: For å sikre en opprettholdelse av god kvalitet på utdanningsfeltet, er det avgjørende viktig for å opprettholde nasjonalt god kvalitet på utdanningsfeltet at kapasitet og ledelse på videregående opplæring styrkes og utvikles i tråd med veksten på virksomhetsområdet.

Tillegg: Viken vil jobbe for at Tannhelse beholdes i regionen.

Tillegg: Akershus fylkeskommune, Buskerud fylkeskommune og Østfold fylkeskommune representeres i råd og utvalg forholdsmessig ut i fra innbyggertall.

Endring: Fordelingen av antall representanter i fellesnemda må ta hensyn til befolkningsgrunnlaget slik det fremgår av inndelingsloven §26

Tillegg: Samarbeidet til tillitsvalgte og vernetjenesten skal styrkes. Det innebærer bl. a at i saker som legges frem for politisk behandling skal referat fra drøftingsmøtene legges ved saken.

Endring: Politikere og ansatte i Viken skal sikres gode arbeidsvilkår.

For innspill til regelverk for fellesnemda, se drøftingsreferat fra 16.11.2016

(Organisasjonene viser for øvrig til drøftingsreferat fra 16.11.2016, brev fra organisasjonene og vernetjenesten 27.10.2016, brev fra organisasjonene 9.11.2016 og presentasjon fra organisasjonene til forhandlingsutvalget i de tre fylkene 3. november)